

Přehled metod stanovení polyfenolů v pivovarské praxi

Ing. GABRIELA BASAŘOVÁ, CSc. - Ing. IVANA ČERNÁ, Výzkumný ústav pivovarský a sladařský, Praha 663.41:547.56

Polyfenolové látky, které jsou obsaženy v mladinách a pivech, jsou velmi různorodé strukturou a fyzikálněchemickými vlastnostmi. Přicházejí do piva ze sladu, popřípadě z nesladovanýchobilovin a z chmele. Mají značný význam při tvorbě barvy piva, oxireduktivního potenciálu a chutových vlastností piva. Hlavní pozornost při studiu polyfenolových látek piva byla věnována jejich úloze při tvorbě koloidních zákalů. S rozvojem znalostí o složení polyfenolového komplexu pivovarští odborníci postupně vypracovali metody pro jejich kontrolu v praxi. Jedná se jednak o stanovení celkových polyfenolů a jednak o skupinu antokyanogenů. Protože je nutné uplatnit kontrolu obsahu polyfenolových látek v mladinách a pivech v pivovarských laboratořích a sjednotit metodiky, podáváme v článku stručný přehled vývoje kontrolních stanovení. V dalším sdělení uvedeme nejnovější metody, které by měly být uplatňovány místo zastaralých postupů.

Stanovení celkových polyfenolů

Původní metodu gravimetrického stanovení polyfenolů v pivovarské literatuře popsal Chapman [1, 2]. Autor extrahal třísloviny z chmele vroucí vodou a vysrážel je alkaloitem cinchoninsulfátem. Metodou se získají reprodukovatelné výsledky pouze u polyfenolů rozpustěných ve vodě, nikoli při stanovení polyfenolů v koloidních roztocích, jako je mladina a pivo [3]. Ling a Nanji popsali jodometrické stanovení polyfenolů chmele [4], metoda však nenašla širšího uplatnění v pivovarské praxi.

Hartong [5] vypracoval stanovení polyfenolů titrací roztokem manganistanu draselného po předchozí adsorpce na kasein. Metoda je nespecifická, protože se vedle polyfenolů adsorbuje na kasein i jiné látky oxidativně manganistanem draselným.

Moštek [6] propracoval selektivní oxidimetrické stanovení polyfenolů ve sladině a mladině. Princip metody záleží v diferenční oxidaci celkových organických látek včetně polyfenolů manganistanem draselným v kyselém prostředí v přítomnosti indigokarmínu a oxidaci organických látek vzorku po selektivní adsorpce látek polyfenolového typu polyamidovým práškem. Z rozdílu spotřeb manganistanu draselného na oxidaci veškerých organických látek a organických látek polyfenolového typu se určuje množství celkových polyfenolů.

De Clerck et al. [7] vypracovali kolorimetrické stanovení na základě tvorby červenohnědého zbarvení polyfenolů při reakci s roztokem chloridu železitého při pH 10. Kvantitativní vyhodnocení se provádí standardním roztokem taninu vizuálně v jednoduchém komparátoru.

Metoda se používá a dosud ještě používá ve značné míře v praxi našich pivovarských laboratoří.

Stone a Gray [8] modifikovali metodu De Clercka et al. Přidávali do mladiny nebo piva arabskou gumu, aby zabránili tvorbě zákalu. Zbarvení po reakci polyfenolů s roztokem chloridu železitého měřili fotometricky při použití zeleného filtru. Místo roztoku chloridu železitého, který má tendenci vysrážet arabskou gumu, jmenovaní autoři později používali amoniakální citrónan nebo citrát železitý. Dále upravovali pH zkoušeného roztoku na hodnotu 10 amoniakem místo luhem sodným. Jako standardní látky pro vyhodnocení obsahu polyfenolů v pivovarských materiálech používali tanin.

De Clerck a Jerumanis [3] podrobně studovali podmínky stanovení polyfenolů metodou Stoneho a Graye. Na základě svých souběžných doporučují měřit spektrofotometricky intenzitu červenohnědého zbarvení reakce polyfenolů s železitými solemi při 600 nm. Maximální optická hustota piva s přidanými reakčními činidly je sice měřitelná při 450 nm, ale zároveň jsou při této vlnové délce velmi značné korekce na slepý pokus, zatímco při 600 nm jsou tyto korekce velmi nízké. Dále zjistili, že i v modifikaci metody Stoneho a Graye při analýze mladin a piv se reakční směsi zakalují. Vyzkoušeli řadu organických rozpouštědel, kterými z piva nebo mladiny před vlastním stanovením polyfenolů extrahalovali látky způsobující zákal. Nejlepších výsledků dosáhli při použití chloroformu. Nejnovější metody stanovení polyfenolů pro pivovarskou praxi vypracoval Jerumanis [9, 10]. Jedná se o dvě varianty stanovení polyfenolů v mladinách a pivech. Kromě toho Jerumanis popsala podrobně přípravu vzorků ječmene, sladu a chmele pro stanovení polyfenolů těmito metodami. Principem obou Jerumanisových metod je spektrofotometrické měření barevné intenzity polyfenolů s citrátovým železito-amonným. V první variantě vyloučil vliv interferujících látek (melanoidiny, redukující cukry, cystein a kyselina askorbová) adsorpce polyfenolů na sloupce Polyklaru AT a měřením barevné intenzity jednak v původním vzorku, jednak v eluátu po adsorpci na Polyklaru AT. Druhá varianta stanovení polyfenolů je založena na přímém měření barevné intenzity reakce polyfenolů s roztokem citrátu amonného bez předchozí adsorpce polyfenolů.

Analytická komise EBC hodnotila metodu vypracovanou De Clerckem a Jerumanisem [3, 9, 10] a navrhla přijetí druhé jednodušší varinty celkového stanovení polyfenolů Jerumanise, i s přihlédnutím k chybám, které autor metody uvádí. Obě uvedené metody jsme přezkoušeli a pracovní postup stanovení popisujeme v dalším sdělení.

Kromě uvedených stanovení polyfenolů byla v pivovarské literatuře uveřejněna řada dalších. Nenašla však v praxi širšího uplatnění, proto je neuvádíme. Upozorňujeme ještě na spektrofotometrickou metodu *Owadese et al.* [11]. Tito autoři extrahovali třísloviny z roztoku etylacetátem, převedli je do okyseleného metanolu a spektrofotometricky proměřili při 270 nm. Před vlastním stanovením oddělili extrakci izootkanem hořké chmelové látky, které ovlivňují výsledky analýzy.

De Clerck a Jerumanis [3] tuto metodu podrobili kritice a odmítli její uplatnění v praxi, protože polyfenoly nejsou etylacetátem extrahovány kvantitativně a stanovení i po předchozím oddělení hořkých látek je rušeno množstvím interferujících látek.

Kromě uvedených metod stanovení celkových polyfenolů a antokyanogenů používají se v pivovarském výzkumu další specifické metody dělení a identifikace při studiu různých skupin polyfenolových látek. Přesné popisy těchto metod by si vyžádaly obsáhlou publikaci, proto pouze upozorňujeme na novější práce, kde se lze s principy a popisy metod seznámit. Podmínky papírové chromatografie po vysrážení polyfenolových látek octanem olovnatým a po rozdělení na velkých celulózových kolonách eluci s 10 % kyselinou octovou vypracoval *Harris* [12]. Použil dvouozměrné chromatografie na papíru Whatman č. 1 v soustavách butanol — kyselina octová — voda a 10 % kyselina octová. Detekoval chloridem železitým a ferrikanidem draselným, dále bis-diazo-benzidinem, kyselinou vanilin-fosforečnou a 2,6-di-chlorchinon-4-chlorimidelem. Studiem komplexu polyfenolových látek chmele se podrobne zabývali *Hubáček et al.* [13]. Vzorky chmele předextrahovali éterem a vlastní extrakci provedli metanolem. Adsorpci na polyamidovém prášku (výrobce Severočeské chemické závody, n. p. Závod Rudník) oddělili polyfenolové látky. Při identifikaci flavonolových glykosidů použili dvouozměrnou papírovou chromatografii.

Velmi podrobné práce o studiu polyfenolových látek v poslední době publikoval *Gramshaw* [14, 15, 16, 17]. Ve svých studiích se zaměřil na specifikaci fyzikálně chemických vlastností polyfenolových látek adsorbovatelných Nylonem 66 a Polyklarem AT. Při identifikaci z adsorbentů eluovaných látek používal k dalšímu rozdělení frakcí jednorozměrné i dvouozměrné papírové chromatografie a řadu vyvíjecích soustav. Podobné studie o polyfenolových látkách chmele za použití moderních metod dělení publikoval *Van Craenenbroeck et al.* [18, 19]. Extrahovali z chmele glykosidy flavonolů 75 % acetonom po předchozím odstranění pryskyřic chloroformem a dietyléterem. Dále extrahovali vzorek etylacetátem a flavonoly v etylacetátovém extraktu koncentrovali na koloně Amberlitu CG-50-T₁ a rozdělili chromatografií na koloně Amberlitu CG-50-T₂ za použití 45 % izopropanolového gradientu. Každou frakci z kolony čistili Nylonem 66 a eluovali metanolem o zvyšující se koncentraci. Další stanovení flavonoidních látek prováděli chromatografií na tenké vrstvě s iontovněním a polyamidy. Z výsledků RF hodnot, z posunu absorpcních maxim v ultrafialové oblasti působením řady činidel a ze studia produktů hydrolyzy identifikovali šest glykosidů flavonolů. Dále se tito autoři zabývali charakterizací diglykosidů a triglykosidů chmelových flavonolů. K tomu účelu použili k izolaci těchto látek několikanásobného přečištění a hlavní frakcionaci prováděli na koloně Sephadexu G 25 Superfine, a to vodou a 5 % metanolem. Nakonec provedli izolaci opakovánou chromatografii na kolonách Amberlitu CG-50-T₂ nebo na Sephadexu LH 20.

Hubáček [20, 21] použil k rozdělení a identifikaci di-glykosidů a triglykosidů flavonolů chromatografie na sloupce polyamidového prášku, gelové filtrace na Sepha-

dexu LH 20, chromatografii na tenké vrstvě polyamidu a papírovou chromatografii s řadou vyvíjecích soustav.

Při studiu polyfenolových látek chmele v poslední době *Knorr* [22] použil frakcionace na sloupce K 26/100 naplněných Sephadexem G 25 Fine a G 25 Coarse. Získal z vodného podílu chmelového extraktu při dělení na Sephadexu tři frakce, u nichž mimo ostatních látek určoval podíl polyfenolů oxidimetrickou hydrolyzou roztokem manganistanu draselného.

Kringstad a Damm [23] studovali polyfenolové látky piva adsorbovatelné na polyvinylpyrrolidonu AT. Eluovali 60 % kyselinou mravenčí, koncentraci lyofilizací a další dělení na sloupcu Sephadexu G 25 eluci malým objemem 1,5 N hydroxidu sodného.

Woof a Pierce [24, 25, 26] popsali postup dělení polyfenolů mladin a piv na sloupce Sephadexu. Použili Sephadex G 50 Medium a eluovali vodou. Na základě ultrafialové absorbce eluátů při 280 nm rozdělili polyfenoly do tří frakcí. V jednotlivých frakcích zjišťovali obsah polyfenolových látek na základě zbarvení s diazotovanou kyselinou p-aminobenzoovou. Dále využili semiautomatický postup stanovení na přístroji Technicon-autoanalyser, kde absorpcí měřili při 420 nm. *Dadič et al.* [27] adsorbovali polyfenolové složky piva na Nylonu 66 a připravili desorbáty zředěnou kyselinou solnou a roztokem hydroxidu sodného. Eluované látky podrobili sérii extrakcí různými organickými rozpouštědly (chloroform, etylacetát, amylalkohol) a dále za různých podmínek hydrolyzovali. Tako získané fenolové sloučeniny identifikovali dvouozměrnou chromatografií na tenké vrstvě Silikagelu G, polyamidového prášku 7435 a celulózy MN 300. Identifikaci polyfenolových složek provedli proměřením absorpcí v UV a IR oblasti po reakci polyfenolových složek s roztokem chloridu železitého, diazotované kyseliny sulfanilové a směsi chloridu železitého a ferrikanidu draselného.

Stanovení antokyanogenů

První metodu stanovení antokyanogenů v pivovarství vypracoval *Mac Farlane et al.* [28, 29] použitím výsledků práce *Robinsona* [30]. Princip metody spočívá v konversi antokyanogenů v antokyanidiny povařením zkoušeného vzorku s kyselinou solnou a v následné extrakci červeně zbarvených zplodin reakce amylalkoholem nebo butylalkoholem, které se měří kolorimetricky.

Harris a Ricketts [31, 32] propracovali metodu stanovení antokyanogenů zařazením adsorpce antokyanogenů na polyamidovém prášku, a to Nylonu 66. Adsorbens se při přeměně antokyanogenů v antokyanidiny za varu v prostředí kyseliny solné rozpustí a barevná intenzita roztoku se měří kolorimetricky.

Nakayama [33] a *Mac Farlane* [34] prokázali, že výsledky analýz antokyanogenů podle metody Harrise a Rickettse jsou závislé na stupni polymerace antokyanogenů za varu. Nakayama vypracoval metodu přečištění Nylonu 66 rozpouštěním v kyselině mravenčí a následném vysrážení metanolem. *Mac Farlane* čistil Nylon 66 rozpouštěním ve zředěné kyselině solné, vysrážením studenou vodou a promýváním acetonem.

Stanovení antokyanogenů v mladině a pivě metodou *Harrise a Rickettse* upravil *Moštek* [35], který doporučil místo Nylonu 66 polyamidový prášek československé výroby n. p. Severočeské chemické závody, závod Rudník.

Přesný popis metody podle *Harrise a Rickettse* je uveden v pivovarské analytice zpracované *De Clerckem* [36]. Upravená metoda stanovení antokyanogenů *Moštkem* je popsána ve skriptech Vysoké školy chemicko-technologické [35]. Obě varianty uvedených metod se doposud používají v praxi našich pivovarských laboratoří. Mají-li se získat reprodukovatelné výsledky, musí se antokyanano-

geny stanovovat vždy za stejných, přesně definovaných podmínek.

Kleber a Schmid [37] prokázali, že již nepatrné modifikace v metodě Harrise a Rickettse způsobují rozdíly ve zjištěných analytických hodnotách.

Steiner a Stocker [38] studovali vliv různých faktorů při stanovení antokyanogenů podle Harrise a Rickettse. Zjišťovali vliv přidaných solí železa, doby třepání vzorku, vliv způsobu separace adsorbantu, pH reakční směsi, doby varu reakční směsi atd.

Výsledky analýz antokyanogenů prováděných různými autory se liší podle způsobu vyhodnocování metody.

Jednou z nejpřesnějších metod je vážkové stanovení odparku acetonového eluátu látek polyfenolového typu ze specifického adsorbantu. Podle *Harrise a Rickettse* [32] se látky polyfenolového typu adsorbuje na Nylon 66, extrahuje 85 % vodným acetonom; po odpaření a vysušení odparku se stanoví váha odseparovaných polyfenolů. Ve většině modifikací metod stanovení antokyanogenů se výsledky kvantitativně vyhodnocují kalibrační křivkou standardních láttek. Harris a Ricketts použili leukokyanidin a delfinidin. *Waldschmidt-Leitz* a *Kloss* [39] použili jako standard směs kyanidinu a delfinidinu v poměru 1:1. Někteří autoři [37, 40] použili údaj extinkční hodnoty jako míru barevné intenzity a tím vyjadřovali obsah antokyanogenů a nebo zvolili libovolné jednotky [41]. Různorodost v používaných vztazných hodnotách při stanovení antokyanogenů je příčinou, že výsledky analýz různých autorů nemohou být srovnávány.

Steiner a Stocker na základě svých studií vypracovali další dvě modifikace metody stanovení antokyanogenů [38]. V první variantě, která je založena na adsorpci antokyanogenů na Nylon 66, je postup stejný jako v původní metodě Harrise a Rickettse. Liší se pouze přídavkem roztoku síranu železnatého do reakční směsi před oxidativní kyselou hydrolyzou. Dále *Steiner a Stocker* vypracovali tzv. přímou metodu stanovení antokyanogenů bez předchozí adsorpce na polyamidový prášek. Ostatní pracovní postup je obdobný prvé variantě stanovení. Liší se pouze v použití množství reagencí. Jako standardní látku pro přípravu kalibračních křivek použili u obou varianty metody leukokyanidinchlorid. Metoda přímého stanovení sice eliminuje nepřesnosti vlivem pH vzorku při adsorpci na polyamid, ale je spolehlivá pouze pro stanovení nízkomolekulárních leukokyanidinů.

Mac Farlane [34, 40, 42] vypracoval stanovení antokyanogenů založené na adsorpci polyfenolů polyvinylpyrrolidonem v prášku, značeném A T 496. Autor zvolil tento adsorpční prostředek, poněvadž vykazuje větší a selektivnější adsorpci vzhledem k antokyanogenům než Nylon 66. Práškový polyvinylpyrrolidon je nerozpustný. *Mac Farlane* eluoval antokyanogeny po adsorpci roztokem n-metyl-2-pyrrolidonem. Vlastní stanovení je založeno na barevné reakci antokyanogenů s roztokem kyseliny solné a síranu železnatého ve směsi s n-metyl-2-pyrrolidonem.

De Clerck a Jerumanis [43] zjistili, že různé vzorky práškovitého polyvinylpyrrolidonu AT stejně jako Nylonu 66 adsorbuje antokyanogeny v různé míře. Tito autoři vypracovali postup pro čištění polyvinylpyrrolidonu kyselinou solnou za varu a následným promýváním horkou vodou, etanolem a éterem před konečným vysušením. Dále vypracovali modifikaci Mac Farlanovy metody, ve které upřesnili dávky jednotlivých činidel. Jednoznačně doporučili odstředování místo filtrace při oddělení polyvinylpyrrolidonu po adsorpci antokyanogenů.

Tato upravená metoda byla podrobně přezkoušena a popsána *Jerumanisem* [9, 10]. Metodu jsme přezkoušeli ve VÚPS a přesný její popis uvádime v dalším sdělení,

které bude publikováno v příštím čísle Kvasného průmyslu.

Další stanovení antokyanogenů byla vypracována na principu tvorby barevného komplexního iontu reakcí katecholové skupiny molekuly antokyanogenů s molybdenanovým iontem.

Původní metodu na tomto principu vypracoval *Seifert a Novic* [44], upravil *Haight a Paragamian* [45]. Další modifikaci za použití autoanalyzátoru publikoval *Buday et al.* [46].

Nejnovější modifikaci metody vypracovala *Franken-Luykx* [47, 48]. Molybdenan sodný reaguje s antokyanogeny v neutrálním prostředí za vzniku nahnědlého zbarvení, jehož absorbance je maximální při 400 nm. Naměřená extinkce je pak mírou koncentrace antokyanogenů. Autorka srovnávala tuto metodu s metodou Mac Farlana, který používá adsorpce antokyanogenů na polyvinylpyrrolidon [34, 40, 42]. Shledala vysokou korelací mezi oběma metodami. *Franken-Luykx* potvrdila, že molybdenanová metoda je méně selektivní než metoda AT, protože molybdenan sodný kromě antokyanogenů může reagovat s katechinem.

Literatura

- [1] CHAPMAN, A. C., J. Inst. Brew., **13**, 1907, s. 648
- [2] CHAPMAN, A. C., J. Inst. Brew., **15**, 1909, s. 360
- [3] DE CLERCK, J., JERUMANIS, J., Brass. et Malt., **18**, 8, 1968, s. 207
- [4] LING, A. R. - NANJI, D. J., J. Inst. Brew., **27**, 1921, s. 310
- [5] HARTONG, B. D., Wochensch. Brauerei, **48**, 1929, s. 11
- [6] MOŠTEK, J., Analytické metody ke cvičení z kvasné chemie a technologie, I. část, SNTL, Praha, 1966, s. 181
- [7] DE CLERCK, J. - DESCAMPS, H. - VANDERMEERSCH, E., Bull. Anc. Brass., Louvain, **43**, 1947, s. 68
- [8] STONE, I. - GRAY, Ph. P., Wall. Lab. Comm., **11**, 1948, s. 301
- [9] JERUMANIS, J., Brauwiss., **25**, 10, 1972, s. 313
- [10] JERUMANIS, J., Bull. Anc. Et. Brass., Louvain, **69**, 1, 1973, s. 1
- [11] OWADES, J. L. - RUBIN, G. - BRENNER, M. W., Proc. A. S. B. C., 1958, s. 68
- [12] HARRIS, G., J. Inst. Brew., **64**, 1958, s. 22
- [13] HUBÁČEK, J. - TROJNA, M., Kvasný průmysl, **10**, 8, 1964, s. 169
- [14] GRAMSHAW, J. W., J. Inst. Brew., **73**, 1967, s. 258
- [15] GRAMSHAW, J. W., J. Inst. Brew., **73**, 1967, s. 455
- [16] GRAMSHAW, J. W., J. Inst. Brew., **74**, 1968, s. 20
- [17] GRAMSHAW, J. W., J. Inst. Brew., **75**, 1969, s. 61
- [18] VAN CRAENENBROECK, R. - VANCLEF, A. - LONTIE, R., Procc. EBC, Stockholm 1965, s. 360
- [19] VAN CRAENENBROECK, R. - CALLEWAERT, W. - GORISSEN, H. - LONTIE, R., Procc. EBC, Interlaken 1969, s. 29
- [20] HUBÁČEK, J., Collection Czechoslov. Chem. Commun., **35**, 1970, s. 3119
- [21] HUBÁČEK, J., Collection Czechoslov. Chem. Commun., **35**, 1970, s. 1596
- [22] KNORR, F., Brauwiss., **25**, 12, 1972, s. 390
- [23] KRINGSTAD, H. - DAMM, E., Procc. EBC, Stockholm, 1965, s. 129
- [24] WOOF, J. B., Nature, Lond., **195**, 1962, s. 184
- [25] WOOF, J. B. - PIERCE, J. F., J. Inst. Brew., **72**, 1966, s. 40
- [26] WOOF, J. B. - PIERCE, J. F., J. Chromatog., **28**, 1967, s. 94
- [27] DADIĆ, M. - VAN GHELUWE, J. E. A. - VALYI, Z., J. Inst. Brew. **77**, 1971, s. 48
- [28] MAC FARLANE, W. D. - WYEN, E. - GRANT, M. L., Procc. EBC, Baden-Baden, 1955, s. 298
- [29] WYEN, E. - MAC FARLANE, W. D., Procc. EBC, Kopenhagen, 1957, s. 92
- [30] ROBINSON, G. M. - ROBINSON, R. J., Chem. Soc., 1935, s. 744
- [31] HARRIS, G. - RICKETTS, R. W., J. Inst. Brew., **64**, 1958, s. 22
- [32] HARRIS, G. - RICKETTS, R. W., J. Inst. Brew., **65**, 1959, s. 331
- [33] NAKAYAMA, T., Proc. A. S. B. C., 1961, s. 61
- [34] MAC FARLANE, W. D., J. Inst. Brew., **67**, 1961, s. 502
- [35] MOŠTEK, J., Analytické metody ke cvičení z kvasné chemie a technologie, I. část, SNTL, Praha, 1966, s. 186
- [36] DE CLERCK, J., Lehrbuch der Brauerei, Band II, Versuchs- und Lehranstalt für Brauerei, Berlin, 1965, s. 637
- [37] KLEBER, W. - SCHMID, P., Brauwelt, **103**, 1963, s. 1821
- [38] STEINER, K. - STOCKER, H. R., Schweizer Brauerei Rundsch., **76**, 1, 1965, s. 1
- [39] WALDSCHMIDT - LEITZ, E. - KLOSS, G., Brauwiss., **16**, 1963, s. 459
- [40] MAC FARLANE, W. D. - VADER, M. J., J. Inst. Brew., **68**, 1962, s. 254
- [41] POOL, A. A., Brauwiss., **16**, 1963, s. 221
- [42] MAC FARLANE, W. D. - SWORD, P. T., J. Inst. Brew., **68**, 1962, s. 344
- [43] DE CLERCK, J. - JERUMANIS, J., Bull. Anc. Et. Brass., Louvain, **63**, 1967, s. 137
- [44] SEIFTER, S. - NOVIC, B., Anal. Chem., **23**, 1951, s. 188
- [45] HAIGHT, G. P. - PARAGAMIAN, V., Anal. Chem., **32**, 1960, s. 643
- [46] BUDAY, A. - JAMIESON, A. M. - VAN GHELUWE, J. E. A., Bull. Anc. Brass., Louvain, **62**, 1966, s. 107
- [47] FRANKEN - LUYKX, M. M., J. Inst. Brew., **73**, 1967, s. 592
- [48] FRANKEN - LUYKX, M. M., Tijds. Brow. Mont., **27**, 1967-1968, s. 1-8

Basařová, G. - Černá, I.: Přehled metod stanovení polyfenolů v pivovarské praxi. Kvas prům., 20, č. 5, s. 100 až 103.

Polyfenolové látky ze sladu a chmele mají značný význam při výrobě piva. Proto je nutno v praxi zavádět kontrolní metody jejich stanovení. V článku autorky uvádějí stručný přehled vývoje metod stanovení celkových polyfenolů a antokyanogenů v pivovarství. Je nutno, aby laboratorní pracovníci pivovarů a sladoven postupně nahradili zastarálé metody a prováděli stanovení polyfenolů a antokyanogenů moderními postupy, které jsou uznávány mezinárodními analytickými konvencemi. Jde o metody, propracované Jerumanisem, které autorky uvedou v dalším sdělení. Kromě principů základních metod stanovení polyfenolů a antokyanogenů se v článku upozorňuje na novější práce, ve kterých se při studiu polyfenolových látek použily dělicí a identifikační metody.

Басаржова, Г. — Черна, И.: Методы, применяемые в пивоваренной промышленности для определения полифенолов. Квас. прум. 20, 1974, № 5, стр. 100—103.

Полифенолы, входящие в химический состав солода и хмеля, играют в процессах пивоварения важную роль и для их определение необходимо поэтому пользоваться методами, дающими достоверные результаты. В статье приводится кратце история методов, применяемых в настоящее время для определения полифенолов и антоцианогенов в лабораториях пивоваренных заводов. Большинство методов устарело и их следует заменить современными, одобренными международными соглашениями аналитиков. Всем требованием полностью отвечают аналитические методы, разработанные Еруманисом. Они будут подробно описаны в особой статье. Кроме принципов, на которых основаны существующие методы, рассматриваются также некоторые, недавно разработанные методы, отличающиеся новым подходом к сепарации и идентификации.

Basařová, G. - Černá, I.: Methods Applied in Brewing Industry for the Determination of Polyphenols. Kvas. prům. 20, 1974, No. 5, pp. 100—103.

Polyphenol substances contained in malt and hops

have an important role in the brewing process. It is therefore necessary to apply for their determination reliable methods. The authoresses outline briefly the history of methods which are used at present in brewing industry for the determination of polyphenols and anthocyanogens, criticize their weak points and recommend to replace them with modern ones. Only methods recognized by international conventions on analytic methods should be used. The methods elaborated by Jerumanis meet all requirements and will be dealt with in a separate article. Beside fundamentals of methods and technique employed for the determination of polyphenols and anthocyanogens the article deals also with the results of some recent research works in which new methods were used both for separation and identification of polyphenols.

Basařová, G. - Černá, I.: Übersicht der Methoden der Bestimmung der Polyphenole in der Brauereipraxis. Kvas. prům. 20, 1974, No. 5, S. 100—103.

Den Polyphenolstoffen aus Malz und Hopfen kommt bei der Bierherstellung eine grosse Bedeutung zu. Es wird deshalb empfohlen, in der Praxis Kontrollmethoden für ihre Ermittlung einzuführen. In dem Artikel wird eine zusammenfassende Übersicht der Entwicklung der analytischen Methoden zur Bestimmung der Gesamt-Polyphenole und -Anthocyanogene im Brauwesen gegeben. In den Betriebslaboratorien der Brauereien und Mälzereien sollten die veralteten Methoden nach und nach durch neue moderne Verfahren der Polyphenole- und Anthocyanogenebestimmung ersetzt werden, welche von den internationalen analytischen Konventionen anerkannt sind. Diese von Jerumanis ausgearbeitete Methoden werden die Autorinnen in einer weiteren Mitteilung ausführlicher beschreiben. Neben den Prinzipien der Grundmethoden zur Bestimmung der Polyphenole und Anthocyanogene wird in dem Artikel auf neuere Arbeiten aufmerksam gemacht, in denen beim Studium der Polyphenole Trennungs- und Identifikationsmethoden verwendet wurden.